

220201

Fallgropar vid antibiotikabehandling

Maria Furberg, MD, PhD.
Distriktsläkare, infektionsläkare, utredare.

 LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

1

Just nu och framtiden

- **Underbehandlar vi?**
- **Vad är tillräckligt bra?**
 - Gräns för empirisk terapi går vid 10%
 - Mer differentierade patientbedömningar
- **Hur kort kan vi gå?**
 - Vad behandlar vi?
 - Kortare kurer?
 - Smalare preparat?

 LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

2

2

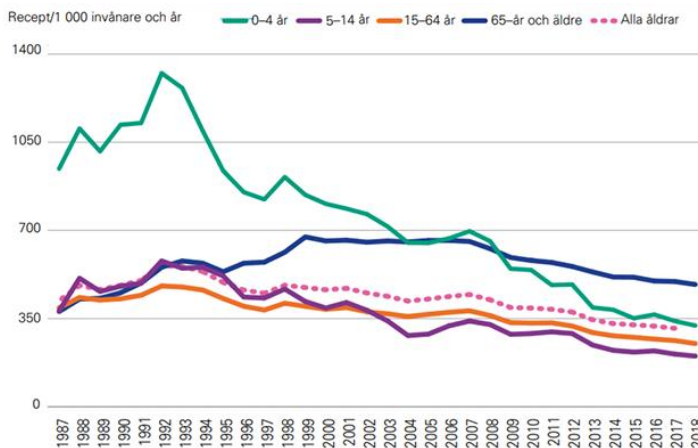
Våra verktyg

- Behandlingsrekommendationer
- STRAMA nationell app
- Nationellt kliniskt kunskapsstöd

3

Antibiotikaförsäljning utveckling över 30 år

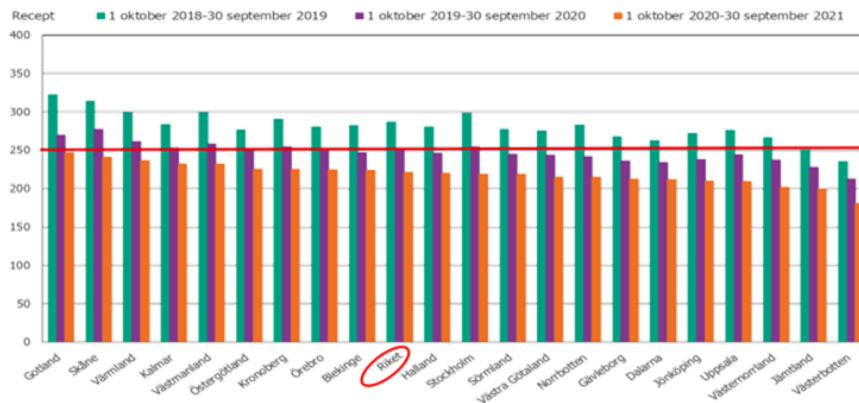

4

250-målet uppnått!

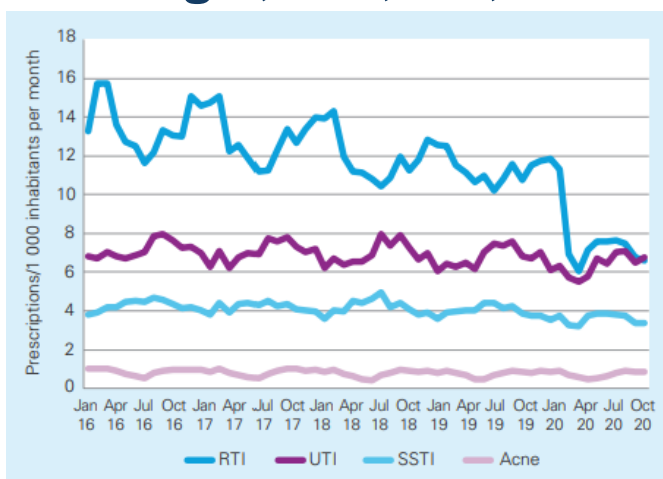
Antibiotika (J01 exkl. metenamin) försålt på recept, per region, alla åldrar
Recept/1000 invånare och 12-månadersperiod

Källa: Insikt, eHälsomyndigheten

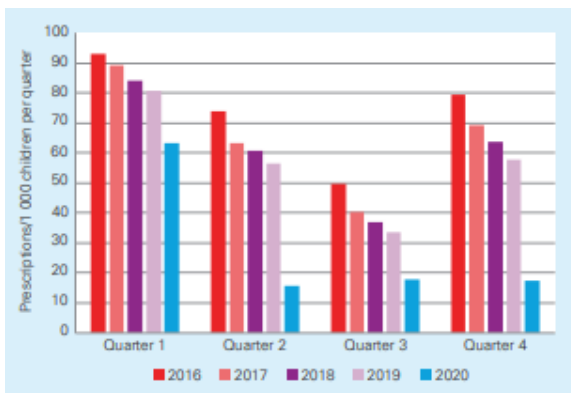
5

Antibiotika luftvägar, urin, STI, acne 2016-2020

6

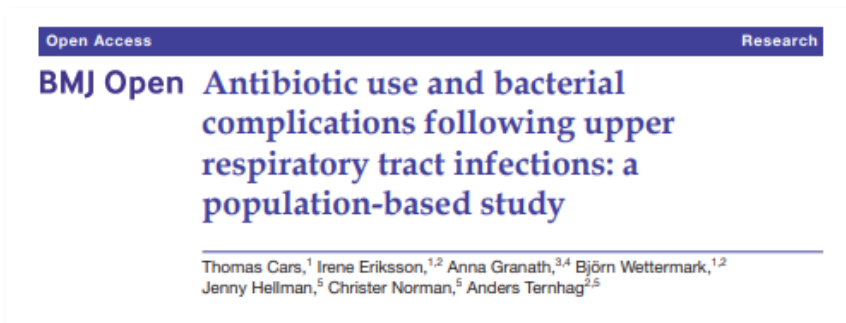
Luftvägsantibiotika till barn, kvartal 2016-2020

Förskriver vi
FÖR LITE?

7

Undersökning från Region Stockholm 2006-2015

Visade ingen ökning av allvarliga infektioner.

8

Antibiotikaminskning under covid-19 då?

Folkhälsomyndigheten

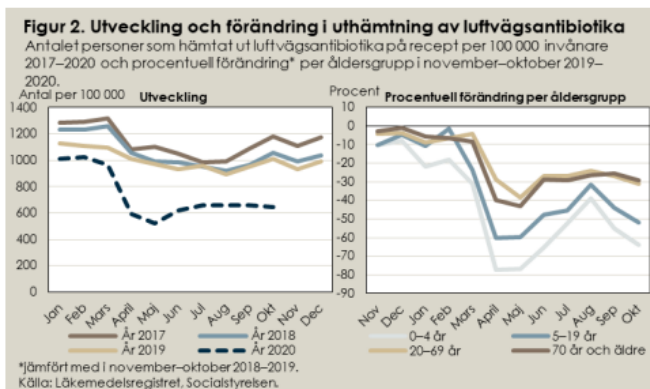

THE NATIONAL BOARD OF HEALTH AND WELFARE

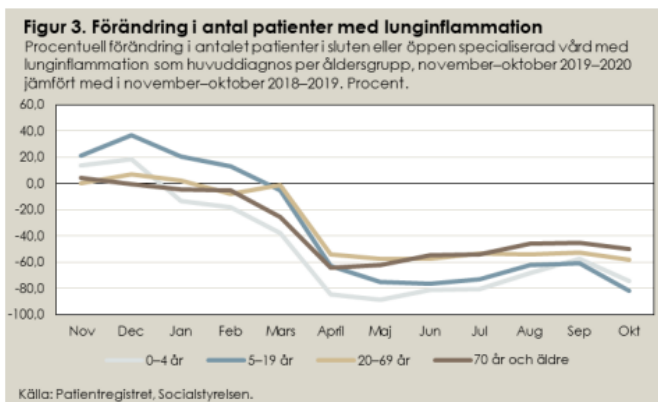
”Minskad antibiotikaanvändning under covid-19-pandemin har inte lett till fler allvarliga infektioner”

Rapporten återfinns i sin helhet på www.socialstyrelsen.se

Uthämtade luftvägsantibiotika

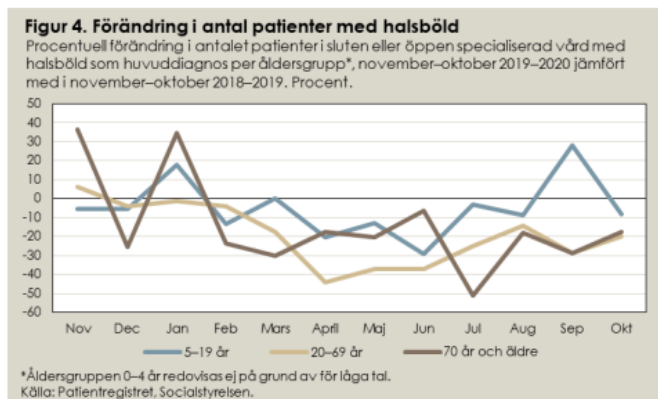
Förändring antal pt med lunginflammation

Nivå 2018-2019

11

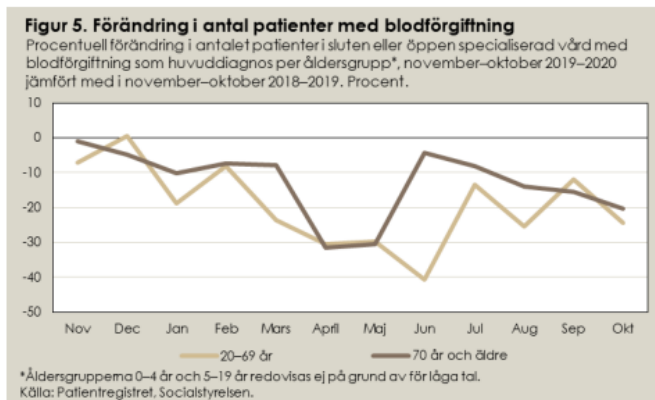
Förändring antal pt med halsböld

Nivå 2018-2019

12

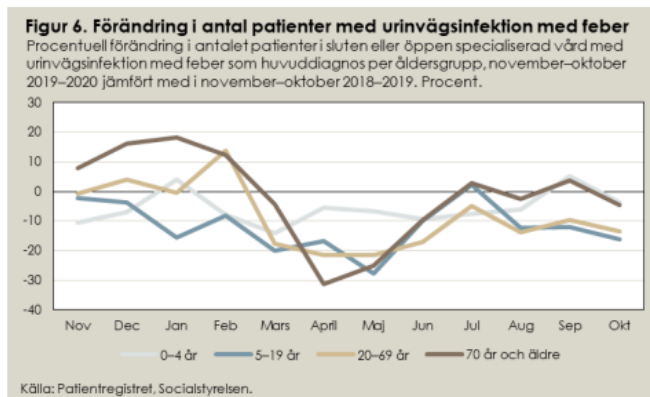
Sepsis eller blodförgiftning

Nivå 2018-2019

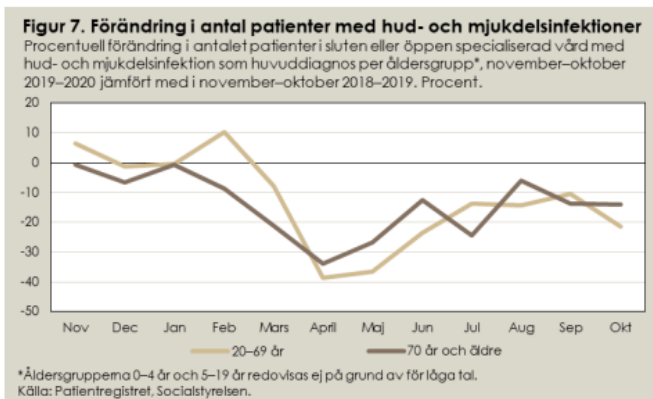
13

Antal patienter febril UVI

14

Hud- och mjukdelsinfektioner

Underbehandlar vi?

Svaret är nej.

Om vi inte underbehandlar nu

- Vad är tillräckligt bra?
- Ger vi för smal eller för bred behandling?
- Doserar vi rätt?

Hud och mjukdelsinfektioner

- Alltid PcV för typisk erysipelas. DOSEN!
1g x 3 vid <90 kg, 2g x 3 >90 kg
- Tveksam? - smetigt sår, diffus rodnad, ge flukloxacillin
- Ge BÅDA vid stor osäkerhet, odla innan beh. och smalna av.
- NÄR behövs clindamycin? Endast vid allergi eller anaerob infektion.

Luftvägsinfektioner

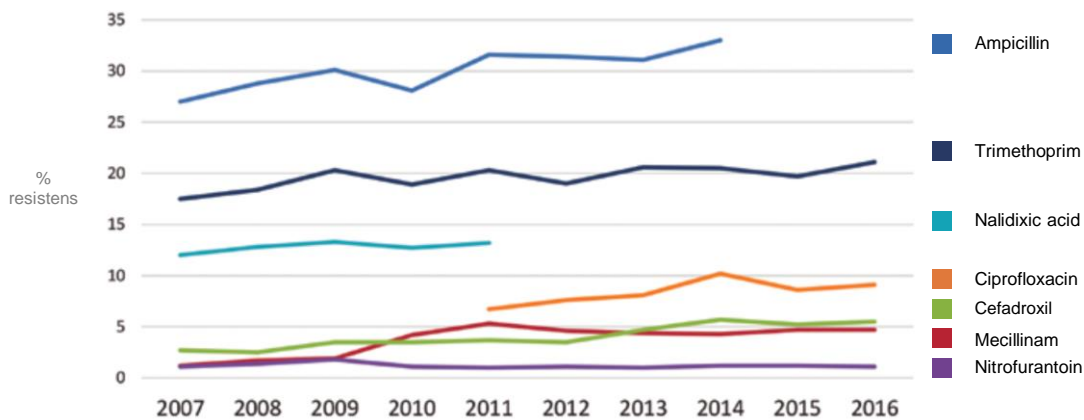
- Alltid PcV till pneumoni om inte misstänkt mycoplasma – ska den ens behandlas i så fall?
- Rökare och KOL-pt amoxicillin, täcker Hemofilus influenzae.
- Doxycyklin endast vid misstanke på atypisk genes eller PC-allergi.
- Ery-max kapslar 250 mg marknadsförs inte längre, istället kommer Abboticin tablett 250 mg, beräknas tillgängliga från mars 2022.

Urinvägsinfektioner i framtiden

- Kommer vi att behöva nöja oss med "good enough"?
- Behandlingstid vid febril UVI hos män?
- Hur identifierar vi riskpatienter avseende resistens?
- **Gräns för empirisk terapi 10%**

E.coli i urin, andel resistens

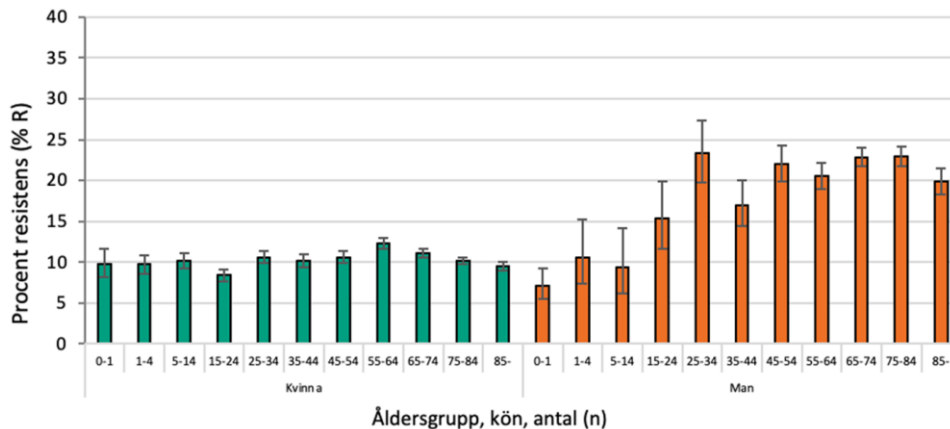

Sammanställt av Hanna Billström, Folkhälsomyndigheten

21

Ciprofloxacin-resistens per kön och ålder

E. coli urin - ciprofloxacin

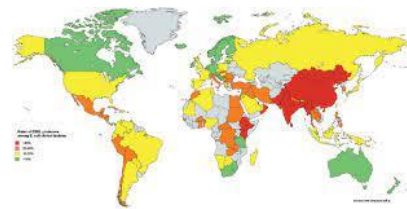

Källa: Folkhälsomyndigheten

22

Var ökar risken för resistens - ESBL?

- 30% av utlandsresenärer koloniseraras med ESBL i tarmen
 - Indien 70 - 90%
 - Övriga Asien 30 - 45%
 - Mellanöstern 30 - 45%
- Diarré och antibiotika ökar risken
- 1/3 bärare efter 3 månader
- 1/10 fortsatt efter 1 år.

Tängdén et al AAC 2010. Doi et al. J Travel Med 2017.

Hur identifiera riskpatienterna

- **Låg risk:** Yngre, kvinna, tidigare frisk, ej varit utomlands, inga tidigare UVI-er i anamnesen.
- **Hög risk:** Äldre, man, känd urinvägsproblematik: upprepad UVI, KAD-bärare, BPH, cancer i urinvägar el prostata. Utomlandsvistelse. Känd ESBL.
- Utifrån allmäntillstånd och risk för resistens görs bedömning om man vågar ge PO behandling och avvakta urinodling eller om pt behöver skickas in för IV behandling.
- **Odlå ALLA pt med febril UVI! Titta på gamla urinodlingar.**

Framtiden

7 dagars behandling vid febril UVI även för män?

- Flera studier av gramnegativ BSI som stödjer 7 dagar har tillkommit
- Idag rekommenderas 7 dagar vid febril UVI hos KAD-bärande män (i enl m IDSA guidelines)
- Kanske vid nästa uppdatering av vårdprogrammet eller behandlingsrekommendationen?

Pivmecillinam vid febril UVI för kvinnor?

- Studier i pipe nationellt, ni kan ombedas delta
- Danmark och Norge gör detta med varierande doser och övertygelse
- Rekommenderas inte ännu i Sverige, good enough i framtiden???
- Flera aktörer verkar för återintroduktion av ceftibuten

Antibiotika skall ges

- Med rätt preparat
- i rätt dos
- till rätt patient
- under adekvat tid

 Strama

Samverkan mot antibiotikaresistens

TACK!

*Barton Lidice Benes "Palette"
av hans AIDS-mediciner.*